

med vores vanddag den 1. december, også spørgsmålet vedrørende anvendelse af grønne afgifter osv. i forbindelse med sikring af vandmiljøet.

Derfor vil jeg i dag indskrænke mig til ud over den politiske tilkendegivelse, jeg allerede har givet over for forespørgslen, at sige nogle mere konkrete ting om omfanget af det danske pesticidproblem og det arbejde, vi gør for at slippe af med de mest belastende pesticider herhjemme.

Inden jeg gør det, vil jeg dog imidlertid gerne have slået en enkelt ting fast også af hensyn til befolkningen. Med den megen offentlig omtale, der har været af pesticidproblemet – som jeg er meget glad for, for uden en kritisk offentlighed, uden en presse, der virkelig følger med i det her, er det umuligt at gennemføre miljømæssige fremskridt – er jeg overbevist om, at mange mennesker har fået det indtryk, at praktisk talt alt vores grundvand nu er forurenede af pesticider.

Det er faktisk ikke tilfældet. Danmark er i den privilegerede situation, at langt det meste vand, vi henter op fra grundvandet, er helt rent og kan drikkes og bruges til madlavning osv. uden nogen form for behandling, og det er et kæmpe gode for os, at vi kan tage det rene vand op fra grundvandet. Man kan sige, at pesticidproblemet, som jeg skal komme tilbage til med nogle mere uddybende bemærkninger om et øjeblik, konkret er stort i lokale samfund og på lidt længere sigt er en trussel mod grundvandet i Danmark.

Men det har ikke formået at ødelægge grundvandet endnu. Vi har stadig væk det store privilegium herhjemme, at vi kan hente vandet direkte op af undergrunden og drikke det uden nogen form for behandling. Der er altså ingen grund til at være bange, når man åbner for vandhanen i Danmark. Vi får rent vand op.

Jeg vil faktisk sige, at det vand, der kommer ud af hanen, er renere end det vand, vi køber på flaske i butikkerne, og det er selvfølgelig noget vi skal slås for at bevare.

Vores grundvand er, som jeg sagde det, truet fra mange forskellige sider. Grundvandet er truet af nitrat fra landbruget, kemikalier fra gamle industrigrunde og af overudnyttelse. Og endelig er grundvandet truet af pesticider eller rettere sagt pesticidrester. De seneste undersøgelser på dette område viser, at der i en større og større del af grundvandet findes spor af pesticider.

I de drikkevandsboringer, der er undersøgt, er der fundet pesticider i næsten hver syvende. Det er stadig kun nogle ganske få procent af boringerne, hvor pesticidindholdet ligger over grænseværdien for drikkevand. Men tendensen er stigende, og derfor er der al mulig grund til at være agtpågivende og gøre alt, hvad der kan gøres.

Den landsdækkende grundvandsovervågning omfatter i dag otte pesticider, og der er desværre al mulig grund til at tro, at der også kan findes andre pesticider og nedbrydningsprodukter i grundvandet. Vægtmængden af pesticider, der anvendes i Danmark, er reduceret væsentligt de sidste otte år. Men denne reduktion skyldes især, at gamle midler er erstattet med nye midler, der er betydelig mere biologisk aktive og derfor doseres i mindre mængder. Det viser også de seneste opgørelser.

Så der sprøjtes lige så intensivt i dag som nogen sinde. Behandlingshyppigheden, sprøjteintensiteten er ikke gået ned. Igennem mere end 10 år har myndighederne i Danmark kæmpet for at få fjernet de værste bekæmpelsesmidler. Der er blevet spændt ben for myndighederne mange gange gennem en brug, man fristes til at sige misbrug af klagesystemet med opsættende virkning.

Man har også brugt det administrative system, og man har forsøgt at misbruge arbejdet i EF. I foråret fik vi imidlertid vedtaget en ændring til kemikalieloven, hvorefter midler, der indeholder syv aktive stoffer, blev trukket ud af det danske marked. Efterfølgende har den agrokemiske industri selv trukket yderligere fem stoffer tilbage.

Lige nu arbejder Miljøstyrelsen på højtryk for inden årets udgang, altså i løbet af de kommende uger, at få afsluttet grundvurderingen af de mest miljøtruende gamle stoffer.

Denne undersøgelse omfatter 27 aktive stoffer, hvoraf hovedparten mistænkes for at true grundvandet, herunder de fire såkaldte fenoxysyrer. De øvrige mistænkes for at være svært nedbrydelige. På grundlag af vurderingen skal et salgs- og anmeldelsesforbud overvejes.

Jeg vil gerne sige for at gøre det her klart, at med de 27 midler, der i øjeblikket er til revurdering, har vi at gøre med en forholdsmeget betydelig andel af de præparater, de midler, der bruges på det danske marked.

Det er altså ikke sådan, at man sidder og kradser lidt i en betænkelig overflade. Man har fat ved ondets rod, og jeg synes, det er et arbej-